

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3364/2022
09.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Ивица Костић, адвокат из ..., против туженог Јавне библиотеке „Бора Станковић“, са седиштем у Врању, коју заступа Градско правобранилаштво града Врања, ради утврђења постојања радног односа, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2262/2022 од 07.06.2022. године, у сендици већа одржаној 09.02.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2262/2022 од 07.06.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 530/21 од 24.02.2022. године, ставом првим изреке утврђено је да је тужилца засновала радни однос код тужене на неодређено време почев од 04.10.2020. године, на пословима ..., по уговору о раду на одређено време, закљученом 25.03.2020. године, за период од 03.04.2020. године до 04.10.2020. године. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 7.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2262/2022 од 07.06.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Врању П1 530/21 од 24.02.2022. године, у ставу првом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев за утврђење постојања радног односа тужилце код тужене почев од 04.10.2020. године. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у првостепеној пресуди тако што је одбијен захтев тужилце да се тужена обавезе да јој накнади трошкове парничног поступка у износу до 70.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке обавезана је тужилца да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 103.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. истог закона, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код тужене била запослена на одређено време од 29.03.2017. године до 04.03.2019. године, од када је користила одсуство због компликација у одржавању трудноће, а од почетка априла 2019. године, користила је породилско одсуство. Решењем Градске управе Града Врања од 20.05.2019. године признато јој је право за накнаду зараде за време породилског одсуства у трајању од 03.04.2019. године до 18.07.2019. године и одсуства са рада ради неге детета у трајању од 19.07.2019. године до 01.04.2020. године. По повратку на рад, за период од 03.04.2020. године до 04.10.2020. године, засновала је радни однос на одређено време код тужене због повећаног обима посла, и по истеку тог рока престао јој је радни однос са 04.10.2020. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев, налазећи да су испуњени услови из члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...75/14), за прерастање у радни однос на неодређено време, будући да је тужила била у радном односу .

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиле за утврђење постојања радног односа јер нису испуњени услови из члана 37. Закона о раду за прерастање у радни однос на неодређено време, с обзиром да за време породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета тужила није имала ефективан рад, из чега произлази да није непрекидно радила код тужене у трајању дужем од 24 месеца, посебно у ситуацији када је тужена поштовала посебну одредбу о заштити од отказа из члана 187. Закона о раду. Осим тога, у конкретном случају примењују се одредбе Закона о буџетском систему којим је било забрањено запошљавање нових лица у јавном сектору ради попуњавања слободних односно упражњених радних места, осим у изузетним случајевима уз сагласност надлежног органа Владе Републике Србије.

Врховни касациони суд налази да је другостепени суд правилно применио материјално право и да се ревизијом неосновано указује на погрешно правно тумачење одредаба Закона о раду и Закона о буџетском систему, по питању утврђења радног односа прерастањем у радни однос на неодређено време.

Чланом 37. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...75/14), прописано је да се уговор о раду може закључити на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих

потреба (став 1.), односно да послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца (став 2.), да се прекид краћи од 30 дана не сматра прекидом из става 2. (став 3.) и да ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама тог закона или ако запослени остане да ради код послодавца најмање 5 радних дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време (став 6.).

У конкретном случају, тужили је за време трудноће, породилског одсуства, односно одсуства са рада ради неге детета, пружена правна заштита, сагласно члану 187. Закона о раду, јер је у том периоду задржала статус запослене на одређено време код тужене, до истека коришћења права на одсуство. Тужилца на основу закључених уговора о раду на одређено време, није остварила више од 24 месеца непрекидног рада код послодавца, јер се период одсуствовања због коришћења породилског одсуства и неге детета не урачунава у време потребно за прерастање у радни однос на неодређено време. Сходно наведеном, нису испуњени услови из члана 37. Закона о раду за прерастање из одређеног у радни однос неодређено време, како је то правилно оценио и другостепени суд.

Тужени по члану 2. став 1. тачка 5. Закона о буџетском систему, спада у кориснике јавних средстава, па се у односу на њега примењују и одредбе тог закона. Законом о изменама и допунама тог Закона („Службени гласник РС“ број 108/2013 од 06.12.2013. године) у члану 27е додати су нови ставови 34. и 35. којима је прописано да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, а изузетно од тог става радни однос са новим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Поступак за прибављање сагласности прописан је Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Службени гласник РС „ бр. 113/2013, 21/2014, 118/2014, 22/2015 и 59/2015). Наведена одредба члана 27е став 34. Закона, новелирана је каснијим изменама и допунама („Службени гласник РС“ број 142/2014 од 25. 12. 2014. године, 103/2015 од 14.12.2015. године, 99/2016 од 12.12.2016. године, 113/2017 од 17.12.2017. године, 95/2018 од 08.12.2018. године, 31/2019 од 29.04.2019. године, 72/2019 од 07.10.2019 године и 149/2020 од 11.12.2020. године), тако да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних односно упражњених радних места до 31. децембра 2020. године. Чланом 105. наведеног закона прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

Имајући у виду наведене одредбе, правилан је закључак другостепеног суда да у конкретном случају није било услова ни да радни однос тужилце на одређено време по сили закона прерасте у радни однос на неодређено време (чак и да су за то били испуњени услови из члана 37. Закона о раду као општег закона), из разлога што се у конкретном случају примењују *lex specialis* одредбе Закона о буџетском систему којима је било забрањено запошљавање нових лица у јавном сектору ради попуњавања слободних односно упражњених радних места осим у изузетним случајевима уз сагласност органа Владе Републике Србије.

Како се садржином ревизијских навода не доводи у питање законитост и правилност побијане пресуде, на основу члана 414. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Марина Милановић,с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић